

Kósza hírek után tények

A kőolaj Fényeslitkén csillog

A tulajdonosok

Molnár Sándor

– Kézilabdázóként bizonyára sokan ismertek. A testedzéstől nem szakadtam el: most a lovassport-szenvedélyem. Harmincyolc éves vagyok, nős, és három leánygyermekem nevelék. 1982-ben kezdtem vállalkozni, száz szarvasmarhám volt. Később erőgépekkel foglalkoztam, többek között a kőolajkutató vállalat veszélyes hulladékainak a megnyugtató helyre való szállítását vállaltam. 1989-ben kft.-t alapítottam. Favásárlás alkalmával alakult ki az a baráti kapcsolat a szovjetunióbeli ügyfelekkel, ami a jelenhez vezetett. Eleinte szó se volt kőolajüzletről. Amikor nyitott a Szovjetunió, ők ajánlották föl a lehetőséget. A részletek kimunkálása rendkívül komoly feladat, pontos munkát igényel. Egy piac lehetőségeinek feltárása nem elegendő a boldoguláshoz – legalábbis e sajátos helyzetben nem. Meg kell ismerni a társadalom különböző rétegeit. A szovjet viszonyokat, kultúrát, az emberek gondolkodásmódját. Gyakorlati tapasztalatom: türelem, tisztesség és hit nélkül nem lehet boldogulni. Az orosz emberek tisztán és becsületesen gondolkodnak. Aki hozzájuk közel kerül, azt elfogadják barátjának. Arra lehet üzleti kapcsolatot építeni. A mi áldozathozatalunk számtalan szibériai útban is konkretizálódott. Aminek a költségei nem mindennapiak. Kockáztattunk. S még egy szegedi vonatkozása az üzletmenetnek: semmi közünk ahhoz a hírhez, amely tavaly szeptemberben röppent fel a polgármesteri hivatalból és bizonyos tyumenyi kapcsolatokról szolt...

Bús Gábor

– Tulajdonképpen a kereskedelmi igazgatói munkakört is ellátom. Harmincegy éves vagyok, nős, két gyermek apja. Eredeti szakmám állattenyésztő üzem-mérnök, tíz évet le is húztam ezen a területen. Ott csapott meg a vállalkozás szele. Öt évet vidéken töltöttem, majd egy szegedi nagyvállalat szaktanácsadója voltam. Tavaly októberben Sándor barátomat kikísértem a szibériai olajmezőre, azóta nincs megállás... Előzőleg, nyáron, amikor a volt munkahelyemen említettem elképzeléseimet, bizony, finoman fogalmazva, diszónáns hangokat kellett elengednem a fülem mellett és a legjamborabb kollégám is csodálkozva nézett rám. En is sportoltam a Radnóti Gimnázium kosárlabda-csapatában. Jelenleg a külkereskedelmi főiskolát végzem, ezzel párhuzamosan a gyakorlati „rész” is megpróbálom felső fokon hasznosítani a javunkra. Éróben a gyümölcs: Fényeslitkéről ma, 1991. augusztus 22-én 8.50 órákor kaptuk a telefonhívást, miszerint megérkezett az első tízezer tonna kőolaj. Mire e sorok megjelennek, harmincezernél tartunk. A kétszázézerből.

Közjáték:

Andrej Vlagyimirovics Guszak

Kifogástalan megjelenésű úriember. Közvetlen, barátkozó természetű. Huszonnyolc éves és az ANSZA Vállalat vezérigazgatója. Cége kőolajipari termékek szállítására szakosodott. Humora sem mindennapi. Míg bemutatom a Délmagyarország különkiadással felerő mellékletét a háromnapos puccsról, arról beszél, hogy az orosz ember arca már-már a tank körvonalaival vette föl... Hangsúlyozza: az eseményeket távolból követő szovjet állampolgár gondolatait tolmácsolja. Érzése szerint Jelcin népszerűségének növekedése várható. Reméli, hogy Gorbacsov és az Orosz Föderáció elnöke végre közelebb kerülnek egymáshoz. Ez, a perspektívákat tekintve, betetőzése lenne annak a folya-

Szeged belvárosában, egy csendes utcában, a kapualj alatt semmi nem jelzi, az első emelet egyik bérlakásának ajtáján viszont kiszögezve egy kartonlap, rajta fehéren fekete szöveg olvasható: Molnár és Társai Kft.

A célszerűen és puritánul berendezett irodahelyiségek az ideiglenesség látszatát keltik.

Minden mozgásban van – a telefonvonal izzik, a telefax működik, a munkaasztaloknál tárgyalások folynak, s miközben az ügyvezető igazgató befejezi egy rövidre fogott levél diktálását,

helyet foglalunk a vendégeknek fenntartott fertályban. Az utóbbi időben sok szó esik e gazdasági vállalkozásról a hazai tömegkommunikációban, várhatóan egylegre nem fog csappanni az érdeklődés irántuk.

Magyaráztatul e dolgozat szolgál. Míg fényképész kollégám szorgoskodik, elindítjuk a beszélgetés fonalát.

A Szovjetunióból kőolajat importáló magánvállalkozás három kulcsembere vall életútjáról és gazdasági világlátásáról – a mértéket maguk szabták meg, mondván: ennyi tartozik a közvéleményre, aminek a kíváncsiságát természetesnek veszik, s ezért nem is zárkóztak el a megnyilatkozástól. Kósza hírek után a tényekről szólnak.

Végeredményben egy világgazdasági premiért valósítottak meg:

a Szovjetunióból magánvállalkozóként elsőnek szállítanak nyersolajat az egykori szocialista tábor egyik országába. Mindezt saját kockázatukra teszik.

matnak, amit Mihail Szergejevics kezdett el 1985-ben. Bár Borisz Jelcin gondolkodása és megnyilvánulásai populista jellegűnek tűnnek, a hatalmi viszonyok megváltozása esetén ki fog domborodni személyiségének összefogó tulajdonsága. Ne feledjük: kiállt az alkotmányos elnök, Gorbacsov mellett. A tankok ármékában.

A magyar kft. tulajdonosai és ügyvezető igazgatója közben bevallják, miszerint három nehéz napot éltek át, bár biztosak voltak a puccsisták bukásában. S megszületik a döntés: Andrej Vlagyimirovicsal a legrövidebb időn belül Fényeslitkére kocsiznak. Fényeslitke a Barátság kőolajvezeték nemzetközileg hitelesített határmérvő állomása.

Az ügyvezető igazgató:

dr. Bús Aladár

– A nyugdíjas kort meghaladva, íme, fiam és barátja, aki tizenkét évig munkatársam volt, vállalkozásának ügyvezető igazgatójaként visszatérek a gazdasági életbe. Ahonnan tulajdonképpen sohasem „távoztam”, úgynevezett aktív életutam jelentős részét, mintegy nyolcvan százalékát vezetve beosztásban töltöttem, a gazdasági életben. E társaság dinamizmusát a két fiatal biztosítja, s arra a bizalomra alapozzuk működésünket, ami nélkül magánvállalkozók nem léphetnek előre. Saját körünkben meglepetések nem érhetnek bennünket. Még öt munkatársunk van, akik végrehajtott feladatokkal vannak megbízva. Egyetlen politikai párttal avagy szervezettel sem tartunk kapcsolatot – kizárólag gazdasági alapon tevékenyke-

dünk. Egy fillér állami pénz vagy bankkölcsön nélkül dolgozunk. Hitelünk a saját erőnk és kezdeményező-készségünk.

Az üzletmenet

– Társaságunk széles körű gazdasági kapcsolatokat épített ki a szibériai Tyumeny megye területén több óriási kőolajipari vállalattal és szovjetunióbeli magánvállalattal. Az arányok érzékeltesére: az egyik hatalmas állami cég negyvenezer, a másik tizenötezer embert foglalkoztat. Tyumenyrol, röviden: a munkánk velejárója, hogy sokszor jártunk Szibériában. Széles körű, emberekhez kötődő tapasztalatokkal rendelkezünk. Tulajdonképpen akkor kezdtük megérteni, mi is a peresztrojka, amikor sokadszor jártunk az Urálon túl. Rendkívül nehéz körülmények között élő emberekkel ismerkedtünk meg, akik hihetetlen ambícióval és meggyőződéssel dolgoznak. Hisszük és valljuk, hogy a magyar gazdasági életet számtalan meglepetés fogja érni még Tyumeny vidékéről... Februárban indult el a nyaganyi céggel az olajimportra vonatkozó tárgyalássorozat – mi akkor felkerestük az OKGT vezérigazgató-helyettesét, Szabó György urat, tájékoztattuk a lehetőségekről, aki készségesen, támogatón fogadta társaságunkat. Miután konkrét üzletkötésre került sor, július hónapban 200 ezer tonna kőolajat felajánlottunk megvételre az OKGT-nek. Az importbizottság az olajimportot jóváhagyta, azonban az OKGT mind árban, mind pedig határidőben olyan feltételeket szabott, hogy annak alapján nem jöhetett létre az üzlet. Ez kifejezetten meglepett bennünket. Attól tartottunk, az egész próbálkozás összeomlik. Láthatuk: a

gyakorlati megvalósításban komoly nehézségek merülnek föl. A konkrét ügyeket már nem a vezérigazgatók intézik... Az elmúlt negyven esztendő beidegződései sokkal erősebben éreztetik hatásukat, mint a piacgazdaság és szabadkereskedelem törvényszerűségei. Végül a nyaganyi vállalattal kötött szerződés alapján és az OKGT intézkedései szerint a 200 ezer tonna kőolaj leszállításának augusztus 16-án kellett volna megkezdődnie; augusztus 21-ére sikerült elérni, hogy meginduljon az olaj Fényeslitkén. Ennek az olajmennyiségnek egy része Magyarországon kerül feldolgozásra. A kezdeti nehézségek ellenére végül is reméljük, hogy az OKGT-vel együtt tudjuk a soron következő üzleteket lebonyolítani.

Itt kell megjegyezni: az elmúlt napokban a tévé és a sajtó sokat foglalkozott a társasággal az importüzlet kapcsán. Sajnos, a közzétett hírek döntő többsége nem fedi a tényeket. Cáfoljuk azon híreszteléseket, miszerint panasszal éltünk volna a miniszteri biztossal. A minisztériumokban csak a hivatalos engedélyek beszerzésékor és pénzügyi ügyekben jártunk... Mi Szekeres urat nem ismerjük az OKGT-ből. Vele és mással sem folytattunk ártárgyalást. Pardon, nem folytattak velünk ártárgyalást.

Az előzmény: bizalomgerjesztő lépések

Bús doktor beszámolóját, illetve helyzetfeltáró értékelését néha-néha félbeszakítottam egy-egy kérdéssel; mivel azonban a logikus gondolatmenet és

történetfelépítés sajátja, mellőzöm az ebben az esetben okvetetlenkedésnek tűnő félbeszakításokat. Tehát a továbbiakban is dr. Bús Aladáré a szó.

– Folyó év első felében Nojabrsk (November) városába több mint ezer tonna húst szállítottunk. Ugyanide szeptemberben újabb 1300 tonna kiszállítása kezdődik. A nyaganyi kőolajipari vállalattal a fentihez hasonló szerződés van érvényben. Ennek alapján a IV. negyedévben kétezer tonna húst szállítunk. A szovjet partnerekkel a konkrét üzletkötéshez effektív szállításoknak kell létrejönni ahhoz, hogy a társaság kint a bizalmukat megnyerje. Megjegyzem és fontosnak tartom: ezekért a szállítmányokért a szovjetek USA-dollárban pontosan, megbízhatóan fizettek. A bizalomgerjesztő lépések megtétele után az olajüzlet a szovjet fél viszonylatában mind bizonyosabbá vált. A hűskivitel a legnagyobb belpiaci feszültség közepette történt. Fantasztikus érzés volt tudni, érezni, hogy a magunk módján hozzájárultunk a hazai feszültség oldásához. Több ezer parasztagazdaság termékét sikerült értékesíteni, a kritikus helyzetet némiképp enyhíteni. Terveink szerint Csongrád megyéből állítottuk volna össze a szállítmányokat. Az itteniek nem vettek komolyan bennünket. Olyan árajánlattal lepték meg társaságunkat, amely köszönő viszonyban sincs a világpiaci árral... Végül a szomszédos Békés megyéből kaptuk meg a valós, mindenki számára elfogadható árszámítást.

...Nincs megállás!

– Együttműködésünk a Tyumeny megyeiekkel tovább terebélyesedik. A Nojabrskzi Nyeftagaz céggel szerződést kötöttünk, és elvállaltuk a vingapuri olajmezőn közel 300 termelőtűt hozamművelő beruházása műszaki tanulmánytervének az előkészítését. Ennél a munkálatnál az OKGT szolnoki igazgatóságának a szakemberei működnek közre. Partnereink szeptember 3-ára jelezték Magyarországra érkezésüket. Ekkor születik meg a tervről a döntés. Amennyiben elfogadják a felajánlott műszaki változatok valamelyikét (s reméljük: elfogadják!), akkor a konkrét beruházási műveletekben is részt veszünk. Egyezségünk szerint a hozamművelés 50 százaléka a magyar felet illeti meg.

A szovjetek – minden híresztelés ellenére – igen tájékozottak a gazdaság világgpiaci relációiban – minden üzletkötésnél felkészülten, keményen és korrektül ülnék asztalhoz. Csak hasonló módon lehet boldogulni, dolgozni velük.

Bár konkrét szerződés még nem jött létre, üzletfeleink már jelezték: igényük van olajipari technológiák beszállítására. A lehetőségek feltárása folyamatban van. Kilátásaink biztatóak. Reméljük, a közeljövőben ez az üzlet is beindul. Ez az igény szükségképpen magával hozta a nyugati piacon való kapcsolatépítést. Jelenleg svájci, francia, kanadai üzletfelekkel tárgyalunk és egy olaszországi bank-szövetség is érdeklődik. Állítom: elsődörán aktívak a szibériai piac lehetőségeinek felmérésében. Tekintettel a körülményekre, társaságunk komoly szervezeti átalakulás előtt áll. Természetesen e lépések megtételekor mindent módszeresen megtervezünk, az előrelépést csak komoly megfontolás és fölmerés alapján képzeljük el.

Szakmai hitvallás

Bús doktor megfogalmazta a kft. egy emberként vallott szakmai krédóját is: – Reményeink szerint képesek leszünk olyan erőforrásokat mozgósítani, e városban, Szegeden összpontosítani, amelyek terveink finanszírozására alkalmasak. Ezek kivétel nélkül közszolgálati tervek. Minket nem boldogít az a gondolat, hogy a pénzt – mondjuk – méterruddal mérjük. Tevékenységünk eszköz. hogy e tervek megvalósuljanak. Ez minden.

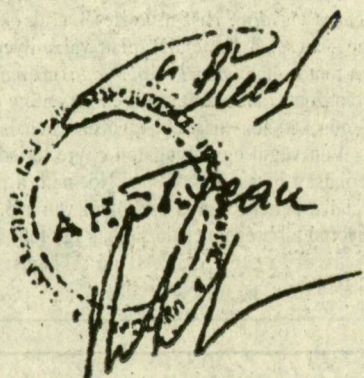
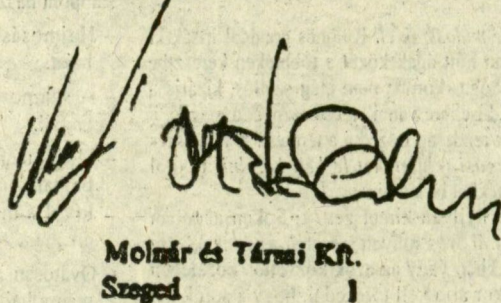
9. ОФИЦИАЛЬНЫЕ АДРЕСА СТОРОН

ПРОДАВЕЦ: Совместное советско-французское предприятие "АНСА"
г. Москва, ул. Герцена, 26/2

ПОКУПАТЕЛЬ: Общество "Молнар и Компаньоны" Венгерская Республика
г. Сегед, ул. [REDACTED], д. 23.

ПРОДАВЕЦ

ПОКУПАТЕЛЬ

Molnár és Társai Kft.
Szeged